



OPETUSHALLITUS  
UTBILDNINGSTYRELSEN

# Bedömningskriterier och slutbedömning i slöjd

Tiia Hintsa, undervisningsråd

Marjo Rissanen, undervisningsråd

Enheten för allmänbildande utbildning och småbarnspedagogik



# Ramvillkor för arbetet med bedömningskriterierna för slutbedömningen

- I grunderna för läroplanen har inte gjorts några ändringar i målen för undervisningen eller de centrala innehållen i årskurserna 7–9
- Kunskapskraven för bedömningen har bildats utgående från de befintliga målen för undervisningen, föremålen för bedömningen och läroämnenas centrala innehåll
- Det förnyade kapitlet om bedömning (kapitel 6), "Bedömningen av elevens lärande och kunnande i den grundläggande utbildningen" (publicerades 10.2.2020):
  - Allmänna principer för bedömningen
  - Slutvitsordet är en **helhetsbedömning** som ska bildas utgående från läroämnets mål och kunskapskrav
  - Om eleven uppnår en bättre kunskapsnivå i något mål **kan det kompensera en underkänd eller svagare prestation i något annat mål**

# **Slutbedömningen i konst- och färdighetsämnen**

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in blue and green, curving across the bottom and right sides of the page.

# Valfria konst- och färdighetsämnen och valfria ämnen i timfördelningen

Observera timfördelningen – TVÅ OLIKA RESURSER

Statsrådets förordning om riksomfattande mål för utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning och om timfördelning i den grundläggande utbildningen 2012 och 2018 (ändring i timfördelning för undervisning i A1-språket)

Ämne	Årskurs	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Sammanlagt
Modersmål och litteratur		14			18			10			42
A1-språk <sup>1</sup>		2			9			7			18
B1-språk							2		4		6
Matematik		6			15			11			32
Omgivningslära		4			10						
Biologi och geografi <sup>2</sup>								7			
Fysik och kemi <sup>2</sup>								7			
Hälsokunskap <sup>2</sup>								3			
Miljö- och naturkunskapsämnen sammanlagt					14			17			31
Religion/Livsåskådningskunskap		2			5			3			10
Historia och samhällslära <sup>3</sup>						5		7			12
Musik		2			4			2			8
Bildkonst		2			5			2			9
Slöjd		4			5			2			11
Gymnastik och idrott		4			9			7			20
Huslig ekonomi									3		3
Valfria konst- och färdighetsämnen					6			5			11
Konst- och färdighetsämnen sammanlagt											62
Elevhandledning								2			2
Valfria ämnen						9					9
<b>Minimiantal timmar sammanlagt</b>											<b>224</b>
(Frivilligt A2-språk) <sup>4</sup>							(12)				(12)
(Frivilligt B2-språk) <sup>4</sup>									(4)		(4)

# Konst- och färdighetsämnena och valfria ämnen

## Lärokurserna i konst- och färdighetsämnena i årskurserna 1–9

### För alla elever gemensamma konst- och färdighetsämnena

- musik, bildkonst, slöjd, gymnastik, huslig ekonomi
- sammanlagt minst 51 åvt

+

Valfria timmar konst- och färdighetsämnena

6 åvt i åk 1–6

5 åvt i åk 7–9

## Lärokursen i valfria ämnen, minst 9 åvt i årskurserna 1–9

### Fördjupande valfria ämnen

- Fördjupande valfria lärokursen ska fördjupa och/eller bredda målen och innehållet i de gemensamma läroämnena.

+

### Tillämpade valfria ämnen

- Tillämpade valfria ämnen kan innehålla element från flera olika läroämnena eller från mångsidig kompetens.

## Minimiantalet timmar i de för alla gemensamma lärokurserna i konst- och färdighetsämnen

- Minimiantalet timmar konst- och färdighetsämnen har fastställts i Statsrådets förordning om timfördelningen 2012.
- Utbildningsanordnaren beslutar i läroplanen om användningen av timmarna valfria konst- och färdighetsämnen och gör upp den lokala timfördelningen per årskurs. Oberoende av hur timmarna används är de valfria timmarna i konst- och färdighetsämnen alltid en del av de gemensamma lärokurserna i dessa ämnen. **De valfria timmarna konst- och färdighetsämnen är inte detsamma som valfria ämnen.**
- Utbildningsanordnaren kan av de valfria timmarna konst - och färdighetsämnen välja att anvisa extra timmar till ett särskilt konst- och färdighetsämne, eller använda alla timmar så att eleverna själva får välja dem.
- Läs mer på oph.fi: Slutbedömning i konst- och färdighetsämnen

## **Det totala antalet timmar i lärokursen i konst- och färdighetsämnen består av**

- Minimiantalet timmar undervisning i läroämnet som är gemensam för alla.
- Eventuella valfria timmar i konst- och färdighetsämnen som riktats till undervisningen i ett särskilt konst- och färdighetsämne.
- Den lokala timfördelningen och elevernas eventuella egna val inverkar på i vilket skede en elev ska ges det vitsord i de olika konst- och färdighetsämnena som ska antecknas i avgångsbetyget.

# Bedömningen av lärokurserna i konst- och färdighetsämnen

- De valfria timmarna i konst- och färdighetsämnen **är en del av** lärokursen i konst- och färdighetsämnen som undervisas som gemensamma läroämnen, och ska också bedömas som en del av denna undervisning.
  - Eleven får ett vitsord i respektive konst- och färdighetsämne i alla de årskurser då hen studerar ämnet i fråga, det vill säga för de valfria timmarna i konst- och färdighetsämnen.
- Slutbedömningen genomförs i det skedet i årskurserna 7–9 då hela lärokursen i respektive konst- och färdighetsämne och även eventuella valfria timmar konst- och färdighetsämnen har slutförts.
  - Det vitsord som eleven har fått under studiernas gång ställer inga villkor för bildandet av slutvitsordet i läroämnet. **Slutvitsordet kan vara ett lägre eller högre vitsord eller samma vitsord som eleven har fått i ett tidigare skede i studierna.**
- I avgångsbetyget ska man också anteckna studiernas omfattning i årsveckotimmar i årskurserna 7–9.

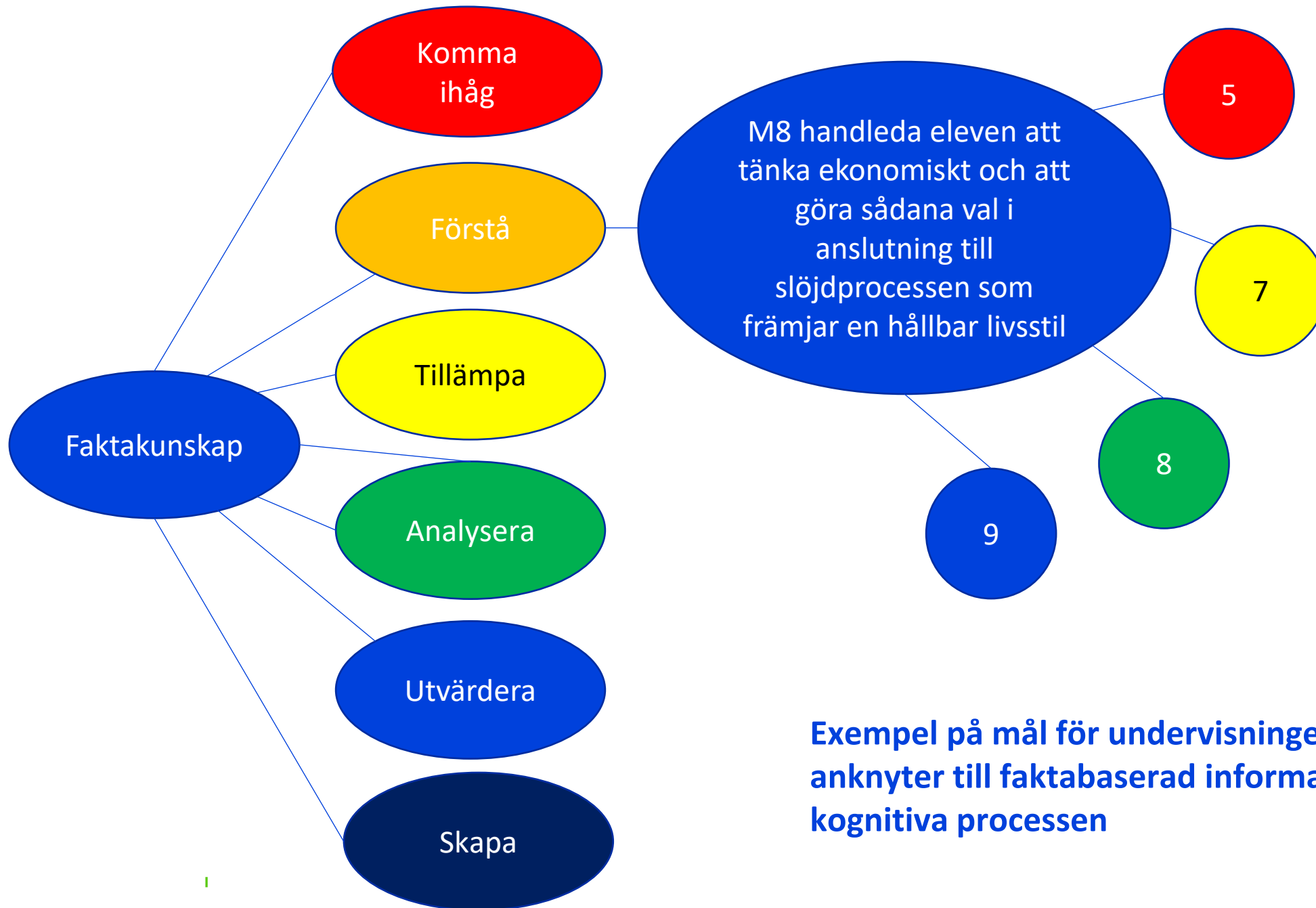


# Kriterierna för slutbedömningen i slöjd



# Krathwohl-Andersons taxonomi

Kunskapsdimensionen	Kognitiva processer					
	Minnas	Förstå	Tillämpa	Analysera	Värdera	Skapa
Faktakunskap	Kommer ihåg termer eller enskilda saker.	Kan förklara med egna ord.	Kan dra slutsatser baserat på fakta hen känner till.	Analyserar fakta hen lärt sig.	Bedömer tillförlitligheten hos fakta.	Skapar ny kunskap.
Begreppskunskap	Identifierar begrepp.	Kan förklara genom att ge ett exempel.	Kan tillämpa sina kunskaper. Kan klassificera.	Kan dra logiska slutsatser baserat på kunskap.	Upptäcker likheter och olikheter mellan två begrepp.	Kan skapa olika orsaksmodeller av system.
Metodkunskap	Kan tillämpa en rutinmässig metod för att lösa en välbekant uppgift.	Kan tillämpa en ny metod för att lösa en obekant uppgift.	Tillämpar fakta hen känner till då hen använder en metod.	Kan planera en forskningsprocess. Kan presentera forskningshypoteser.	Kan bedöma vilken metod som lämpar sig bäst för att lösa ett visst problem.	Utvecklar en alternativ/ ny metod för att lösa ett problem.
Metakognitiv kunskap	Skapar minnesregler för sig själv för att komma ihåg fakta.	Vet när olika metoder ska användas.	Kan specificera sina egna intressen inom ett forskningsområde. Känner till sina egna styrkor och svagheter inom olika områden.	Kan bilda egna åsikter efter att ha analyserat forskningens resultat.	Kan utvärdera den forskningsprocess som hen valt. Kan bedöma tillförlitligheten hos sina forskningsresultat.	Kan skapa en ny eller bättre forskningsprocess för att lösa ett visst forskningsproblem.



**Exempel på mål för undervisningen som anknyter till faktabaserad information och den kognitiva processen**

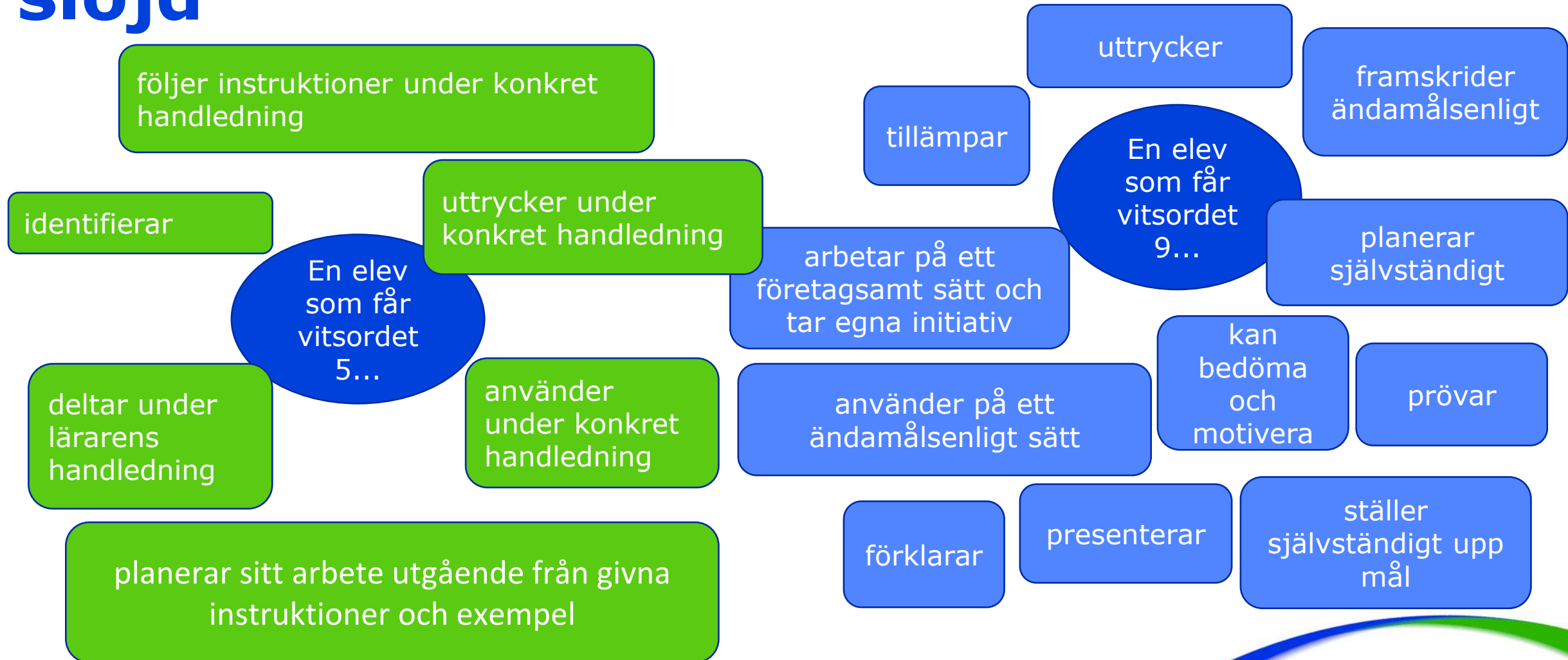
# Strukturen för bedömningskriterierna vid slutbedömningen och de nya kunskapskraven

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet 5	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
M1 handleda eleven att planera sitt arbete samt att utveckla idéer, undersöka och experimentera på ett företagsamt sätt	I1-I5	Eleven lär sig att...	Förmåga att arbeta och producera	Eleven planerar...	Eleven planerar...	Eleven planerar...	Eleven planerar...

Mål för elevens lärande beskriver målen för hela den grundläggande utbildningens lärokurs för alla elever.

Kunskapskraven beskriver den kunskap som förutsätts att eleven ska ha för att bedömas med respektive vitsord.

# Exempel på verb som används i kunskapskraven för slutbedömning i slöjd



# Mål och kunskapskrav i slöjd

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in green and blue, flowing across the page from the bottom left towards the top right.

Exempel från slöjd:  
M3 handleda eleven att undersöka och mångsidigt använda olika redskap, material och ändamålsenliga metoder samt att utveckla innovationer

Eleven lär sig att mångsidigt använda olika redskap och att välja ändamålsenliga material och arbetssätt inom slöjd. Eleven är kreativ i sitt arbete.

Förmåga att använda redskap och att använda olika bearbetnings- och arbetssätt inom slöjd på ett ändamålsenligt sätt

V5: Eleven deltar i undervisningen i de båda arbetsätten inom slöjd. Eleven använder olika redskap och material, vid behov under konkret handledning.

Mål för undervisningen

Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen

Föremål för bedömningen

Kunskapskrav för vitsorden 5, 7, 8 och 9

För läraren

Målet för elevens kunskapsnivå i slutskedet av undervisningen. Ska inte fördelas mellan årskurserna!

För eleven

För läraren och eleven

Elevens kunnande

Slöjd

# Planeringen av undervisningen (inlärningsuppgifterna) ska utgå från målen


Exempel: mål 3 (M3) i årskurserna 7-9

- **Målet för undervisningen** är att handleda eleven att undersöka och mångsidigt använda olika redskap, material och ändamålsenliga metoder samt att utveckla innovationer
- **I målet kombineras: lärarens verksamhet + elevens aktivitet + frågor/fenomen som arbetet baserar sig på**
- **En utförligare beskrivning av målet för undervisningen: handleda eleven att undersöka och mångsidigt använda olika redskap, material och ändamålsenliga arbetssätt samt att utveckla innovationer**
- Målet omfattar följande delområden inom mångsidig kompetens: K4 Multilitteracitet och K6 Arbetslivskompetens och entreprenörskap
- Därtill innehållsområdena: I1 Innovation, I2 Formgivning, I3 Prövning, I4 Dokumentation och värdering och I5 Tillverkning.




# *Exempel på inlärningsuppgift, där mål 3 ingår*

## **I tillverkningen av en produkt är målet att:**

- Öva på att använda någon apparat/något redskap som är nytt för eleven (cirkelsåg, overlockmaskin). I samma uppgift används och repeteras användningen av arbetsredskap som är bekanta för eleven från förut.
  - Arbeta med olika material som är karakteristiska för arbetssätten i slöjd. Läraren har kanske färdigt planerat vilka material som ska användas i uppgiften. Eleven kan till exempel välja minst/högst 3 av dem för sitt eget arbete.
  - Tillverka en produkt/ett alster med arbetssätten för antingen tekniskt arbete eller textilslöjd. Man kan också på ett ändamålsenligt sätt använda tekniker som anknyter till ett annat arbetssätt.
  - Skapa nytt i slöjdprocessen. Uppgiften ska innehåll någon utmaning/något problem som ska lösas.
- 

# Med hjälp av inlärningsuppgifter har eleverna möjlighet att uppnå målen för lärandet

- En inlärningsuppgift kan innehålla alla mål i slöjd (M1–M8) eller så kan uppgiften fokusera på några mål åt gången.
  - Det viktiga är att alla mål behandlas under studiernas gång med hjälp av inlärningsuppgifter som tar fasta på arbetsätten inom läroämnet slöjd (arbetsätten i tekniskt arbete och textilslöjd)
  - I bedömningen av hur väl målen har uppnåtts ska man använda kunskapsbeskrivningarna (för vitsorden 5, 7, 8 och 9) som stöd.
- 

# Bedömning av elevens lärande och kunnande i slöjd i årskurserna 7–9

- Bedömningen ska vara handledande och uppmuntrande.
- Målet är att ge mångsidig respons om elevens framsteg och kunnande.
  - **Den formativa bedömningen** ska stödja utvecklingen av mångsidiga praktiska färdigheter.
  - Eleven ska erbjudas **olika möjligheter** att visa framstegen i färdigheterna och hen ska uppmuntras till att upprätthålla sina egna styrkor och hantera sina färdigheter som håller på att utvecklas.
  - Eleven ska handledas att utvärdera sitt eget lärande
  - Eleverna ska ges olika möjligheter till självvärdering och kamratrespons.
    - Färdigheterna i självvärdering och färdigheterna att ge och ta emot kamratrespons ska utvecklas som en del av den formativa bedömningen.
- **Den summativa bedömningen** ska grunda sig på slöjdprocessen i sin helhet, på målen och kunskapskraven för den. Dokumentationen av de olika skedena av arbetsprocessen fungerar som ett redskap vid bedömningen.

# Slutbedömningen i slöjd

- Slutbedömningen infaller det läsår då studierna i slöjd avslutas som ett för alla gemensamt läroämne i årskurs 7, 8 eller 9 i enlighet med timfördelningen som beslutits och beskrivits i den lokala läroplanen.
- Slutbedömningen ska beskriva **hur väl och i vilken mån** eleven uppnått målen i lärokursen i slöjd då studierna avslutas.
- Då slutvitsordet bildas ska man ta i beaktande **alla mål och de därtill hörande kunskapskraven för slutbedömningen i slöjd som fastställts i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen**, oberoende av för vilken årskurs 7, 8 eller 9 enskilda mål har ställts upp i den lokala läroplanen.
- Slutvitsordet är en **helhetsbedömning** som ska bildas utgående från målen och kriterierna för lärokursen i slöjd.

# Slutbedömningen i slöjd

- Eleven har uppnått målen i lärokursen för vitsorden 5, 7, 8 eller 9 då elevens kunnande i huvudsak motsvarar den nivå av kunnande som beskrivs i kunskapskraven för vitsordet i fråga.
- Helhetsbedömningen av kunnandet för vitsorden 4, 6 och 10 ska bildas utgående från målen för lärokursen i slöjd och i relation till ovan nämnda kunskapskrav för slutbedömningen.
- Om eleven uppnår en bättre kunskapsnivå i något mål kan det **kompensera** en underkänd eller svagare prestation i något annat mål.
- **Bedömningen av elevens arbete** ska ingå i slutbedömningen i slöjd och i slutvitsordet som ska bildas utgående från slutbedömningen.

# Kunskapskraven

## Mål 1

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet fem	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
M1 handleda eleven att planera sitt arbete samt att utveckla idéer, undersöka och experimentera på ett företagsamt sätt	11–15	Eleven lär sig planera sitt arbete.  Eleven lär sig agera på ett företagsamt och kreativt sätt när hen utvecklar idéer, undersöker och experimenterar i slöjd.	Förmåga att arbeta och producera	Eleven planerar sitt eget arbete utgående från givna instruktioner och exempel.  Eleven kan under konkret handledning utföra ett visst skede i arbetet.	Eleven planerar sitt arbete enligt givna instruktioner.  Eleven strävar efter att arbeta på ett företagsamt sätt.	Eleven planerar sitt arbete, kan göra val och söka egna lösningar för sitt arbete.	Eleven planerar självständigt sitt arbete.  Eleven arbetar på ett företagsamt sätt och tar egna initiativ.

**Målen fördelas mellan årskurserna.**  
Texten ska överföras som sådan.

- Till exempel utvecklingen av idéer och produktplanering för hand eller på dator med hjälp av olika program.
- Ingår något arbetssätt i utvecklingen av idéerna för det egna arbetet? (tygtryck – man prövar på olika stämplor för att få den yta man önskar).
- Främjande av den egna slöjdprocessen, dvs. hur självständigt eleven framskrider.
- Eleven kan ta ansvar för sitt eget arbete och har kontroll över sitt arbete.

# Kunskapskraven

## Mål 2

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet fem	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
M2 handleda eleven att ställa upp mål för sitt lärande och arbete i slöjd och att utgående från målen genomföra en slöjdprocess i sin helhet samt utvärdera sitt lärande	11–15	<p>Eleven lär sig ställa upp egna mål för sitt lärande och arbete.</p> <p>Eleven lär sig genomföra en slöjdprocess i sin helhet.</p> <p>Eleven lär sig reflektera över sitt arbete under en hel slöjdprocess.</p>	Förmåga att genomföra en slöjdprocess i sin helhet	<p>Eleven ställer med lärarens hjälp upp ett konkret mål för sitt lärande som anknyter till arbetet.</p> <p>Eleven arbetar med en fas åt gången och reflekterar under handledning över sin slöjdprocess.</p>	<p>Eleven ställer under handledning upp mål för sitt lärande och arbete.</p> <p>Eleven framskrider i slöjdprocessen med en fas åt gången enligt givna instruktioner.</p> <p>Eleven reflekterar över sin slöjdprocess utgående från givna alternativ.</p>	<p>Eleven kan ställa upp mål för sitt lärande och arbete och hen arbetar processinriktat och reflekterar på ett realistiskt sätt över sin slöjdprocess.</p>	<p>Eleven ställer självständigt upp mål för sitt lärande och arbete.</p> <p>Eleven framskrider ändamålsenligt och reflekterar på ett analytiskt och realistiskt sätt över sin slöjdprocess.</p>

Beredskap att utveckla undervisningen i slöjd

- Vad är målet att eleven ska lära sig av en inlärningsuppgift: ett arbetssätt, en teknik, bekanta sig med nya material...
- Hurdana mål för lärandet ställer man upp ur undervisningens perspektiv (vad lär läraren ut till eleverna) och vad väljer kanske eleven själv som mål för sitt lärande (något är kanske bekant från förut, något annat är kanske helt nytt).
- Slöjdprocessen och elevens reflektioner över sina egna framsteg.
- Att arbeta enligt en hel slöjdprocess och utvärdera sitt eget kunnande.

# Kunskapskraven

## Mål 3

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet fem	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
M3 handleda eleven att undersöka och mångsidigt använda olika redskap, material och ändamålsenliga metoder samt att utveckla innovationer	11-15	Eleven lär sig att mångsidigt använda olika redskap och att välja ändamålsenliga material och arbetsätt inom slöjd.  Eleven är kreativ i sitt arbete.	Förmåga att använda redskap och att använda olika bearbetnings- och arbetsätt inom slöjd på ett ändamålsenligt sätt	Eleven deltar i undervisningen i de båda arbetsätten inom slöjd.  Eleven använder olika redskap och material, vid behov under konkret handledning.	Eleven förstår vilken betydelse olika arbetsätt och material har för slöjdprocessen och eleven väljer under handledning dem som lämpar sig för hans arbete.  Eleven använder olika redskap och material enligt givna instruktioner.	Eleven kan välja ändamålsenliga material och bearbetningssätt samt kan använda dem på ett kreativt sätt för att framställa produkter/alster enligt sina planer.	Eleven utvärderar hur väl olika redskap och bearbetningsmetoder lämpar sig för slöjdprocessen.  Eleven tillämpar sin kunskap om material och arbetsätt på ett kreativt, experimentellt och ändamålsenligt sätt.

Pedagogisk dialog mellan lärarna. Bli inte ensam med frågor som du funderar över!

- Nya och från tidigare bekanta arbetsredskap inom de olika arbetsätten i slöjd; användningen av redskap
- Kunskap om material, ändamålsenliga och till och med kreativa kombinationer av olika material
- Arbetsätt inom tekniskt arbete och textilslöjd och att behärska dem
- Kreativ och nyskapande slöjd



# Kunskapskraven

## Mål 4

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet fem	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
M4 handleda eleven att ledigt använda slöjdrelaterade begrepp, tecken och symboler och att stärka elevens visuella, <b>materiella och tekniska uttrycksförmåga</b>	11–15	Eleven lär sig använda slöjdrelaterade begrepp, tecken och symboler på ett ledigt sätt.  Eleven lär sig uttrycka sig själv visuellt med hjälp av olika material och teknologi.	Visuellt, materiellt och tekniskt uttryck	Eleven identifierar olika slöjdrelaterade begrepp, tecken och symboler.  Eleven uttrycker under konkret handledning några av sina iakttagelser och tankar visuellt.	Eleven använder slöjdrelaterade begrepp, tecken och symboler enligt instruktionerna.  Eleven uttrycker sina iakttagelser och tankar visuellt och även på något annat sätt.	Eleven använder centrala slöjdrelaterade begrepp och kan uttrycka sina idéer klart <b>med hjälp av teknologi.</b>	Eleven använder <b>slöjdrelaterade begrepp, tecken och symboler på ett ändamålsenligt sätt.</b>  Eleven uttrycker sina idéer på ett mångsidigt och kreativt sätt med hjälp av olika material och teknologi.

Språket i läroämnet slöjd - språkmedvetenhet

- Tecken och symboler och att behärska dem i användningen av apparater och maskiner, när man ritar produktplaner och i diskussioner om slöjd
- Datorassisterad planering: CAD, CNC, 3D, vinylskärare...
- Planering av en helt egen produkt (och tillverkning enligt de egna färdigheterna som är under utveckling).

# Kunskapskraven

## Mål 5

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet fem	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
M5 handleda eleven att uppfatta, förutse och reagera på riskfaktorer i arbetet och att arbeta på ett tryggt och säkert sätt under slöjdprocessen	16	Eleven lär sig uppfatta, bedöma och förutse olika risksituationer och att vid behov reagera på dem.  Eleven lär sig agera på ett tryggt och säkert sätt i slöjdprocessen.	Förmåga att arbeta på ett tryggt och säkert sätt	Eleven följer under konkret handledning de säkerhetsinstruktioner hen fått i slöjdprocessen.	Eleven uppfattar de centrala riskfaktorerna som berör arbets säkerheten under slöjdprocessen och följer de säkerhetsinstruktioner hen fått.	Eleven kan bedöma farorna och riskerna i arbetet samt kan arbeta på ett tryggt och säkert sätt under slöjdprocessen.	Eleven bedömer och förutser farorna och riskerna i arbetet som en del av slöjdprocessen.  Eleven arbetar på ett tryggt och säkert sätt och främjar genom sitt agerande säkerheten och tryggheten i lärmiljön.

Lagar och förordningar som gäller arbetssäkerhet.

- Arbetssäkerhet i lärmiljöerna i tekniskt arbete och textilslöjd
- Eleven lär sig planera sin arbetsprocess så att den är lämplig för hens egna kunskaps- och färdighetsnivå. Hen fäster uppmärksamhet vid hur man arbetar på ett säkert sätt med bekanta och nya arbetsätt, -metoder och -tekniker.

# Kunskapskraven

## Mål 6

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet fem	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
M6 handleda eleven att utnyttja informations- och kommunikationsteknologins möjligheter för planering, framställning och dokumentation samt för att producera och dela gemensam information	11-15	<p>Eleven lär sig utnyttja informations- och kommunikationsteknologins möjligheter för planering, framställning och dokumentation i slöjd.</p> <p>Eleven lär sig producera och dela gemensam information.</p>	Färdigheter i informations- och kommunikationsteknologi och förmåga att arbeta tillsammans med andra	Eleven använder informations- och kommunikationsteknologi under konkret handledning i den egna eller den gemensamma slöjdprocessen.	Eleven kan använda informations- och kommunikationsteknologi enligt givna instruktioner för planering, framställning och dokumentation självständigt eller tillsammans med andra.	Eleven kan använda informations- och kommunikationsteknologi för planering, framställning och dokumentation av slöjdprocessen samt för att producera gemensam information.	Eleven använder informations- och kommunikationsteknologi mångsidigt i olika skeden av slöjdprocessen samt för att producera och dela gemensam information.

Dokumentation, planeringsteknologi

- Idéer och planeringsfas, olika möjligheter som IKT erbjuder
- Dokumentation: Olika plattformar och program
- Informationssökning under processens gång: Använder man en digital miljö, där t.ex. instruktionerna finns? Hur väl kan eleven hantera olika instruktioner (PP-filer, videor, text, bilder...)

# Kunskapskraven

## Mål 7

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet fem	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
M7 handleda eleven att förstå betydelsen av praktiska färdigheter, slöjd och teknik i det egna livet, samhället, i företagsverksamhet och i det övriga arbetslivet	17	Eleven lär sig förstå betydelsen av praktiska färdigheter, slöjd och teknik i det egna livet, samhället, i företagsverksamhet och i det övriga arbetslivet.	Förmåga att uppfatta betydelsen av praktiska färdigheter och slöjd i vardagen och i samhället	Eleven deltar under lärarens handledning i reflektioner över betydelsen av praktiska färdigheter och slöjd.	Eleven kan med hjälp av exempel beskriva vilken betydelse slöjd har i vardagen, samhället och arbetslivet.	Eleven kan reflektera över vilken betydelse praktiska färdigheter och slöjd har i det egna livet och i samhället.	Eleven kan ur olika synvinklar granska vilken betydelse praktiska färdigheter, slöjd och teknik har i det egna livet, samhället, i företagsverksamhet och i det övriga arbetslivet.

Läroämnets kärna

- Läroämnets kärna: varför genomförs läroämnet slöjd med arbetsätten i tekniskt arbete och textilslöjd?
- Hurdana framtidsfärdigheter övar man upp med hjälp av slöjd?
- Hur kan man påverka individen/samhället med hjälp av praktiska färdigheter?
- Vilka sysselsättningsmöjligheter finns det för personer med praktiska färdigheter?
- Bekanta sig med arbetslivet ~ inre företagsamhet

# Kunskapskraven

## Mål 8

Mål för undervisningen	Innehåll	Mål för lärandet som härletts ur målen för undervisningen	Föremål för bedömningen	Kunskapskrav för vitsordet fem	Kunskapskrav för vitsordet 7	Kunskapskrav för vitsordet 8	Kunskapskrav för vitsordet 9
M8 handleda eleven att tänka ekonomiskt och att göra sådana val i anslutning till slöjdprocessen som främjar en hållbar livsstil	18	<p>Eleven lär sig tänka ekonomiskt.</p> <p>Eleven lär sig att i anslutning till slöjdprocessen göra val som främjar en hållbar livsstil.</p>	Förmåga att göra motiverade val och att beakta en hållbar livsstil i slöjdprocessen	Eleven kan under lärarens handledning använda slöjdmaterial på ett ekonomiskt sätt.	<p>Eleven kan delvis självständigt göra ekonomiska val i sitt arbete.</p> <p>Eleven förstår sambandet mellan en hållbar livsstil och de val som görs i slöjdprocessen.</p>	<p>Eleven kan göra ekonomiska val i sitt arbete.</p> <p>Eleven kan bedöma sambandet mellan en hållbar livsstil och de val som görs i slöjdprocessen.</p>	<p>Eleven kan göra ekonomiska val och förstår betydelsen av ett arbete av god kvalitet.</p> <p>Eleven kan bedöma och motivera val som anknyter till slöjdprocessen och en hållbar livsstil.</p>

18 Medvetenhet och delaktighet

- Material och ekonomisk användning av dem
- Medvetenhet om hur olika material återanvänds ~ Sitras livsstilstest
- Arbeten av god kvalitet
- Kommer produkten i användning eller görs den bara för lärarens skull.

# Bedömningen av arbetet i slöjd

- Bedömningen av arbetet ska vara en del av **bedömningen av läroämnet**.
- Ska basera sig på målen
- Med arbetsfärdigheter som utvecklas i den grundläggande utbildningen avses elevens
  - färdigheter att arbeta självständigt och i grupp,
  - att planera och utvärdera sitt eget arbete,
  - att agera ansvarsfullt och försöka sitt bästa, samt
  - att agera konstruktivt i kommunikationssituationer.
- Då läraren genomför bedömningen utifrån målen och kunskapskraven för läroämnena ska hen även bedöma elevens arbete.

# Exempel på kunskapsbeskrivningar med beaktande av elevens arbete

M1: Eleven planerar sitt arbete enligt givna instruktioner. (V7)

M2: Eleven ställer med lärarens hjälp upp ett konkret mål för sitt lärande som anknyter till arbetet. (V5)

M6: Eleven kan använda informations- och kommunikationsteknologi för planering, framställning och dokumentation av slöjdprocessen samt för att producera gemensam information. (V8)

M5: Eleven bedömer och förutser farorna och riskerna i arbetet som en del av slöjdprocessen. (V9)

M3: Eleven deltar i undervisningen i de båda arbetssätten inom slöjd.

Eleven använder olika redskap och material, vid behov under konkret handledning. (V5)

Exempel: En elev studerar slöjd som valfritt ämne och undervisningen avslutas i årskurs 8. Bedömningen som ges är slutbedömningen i ämnet.

## Höjning av slutvitsord

- Ett godkänt slutvitsord kan inte höjas förutom i följande fall:
  - genom påvisande av kunnande i ett valfritt ämne som ska bedömas med verbalt omdöme (till sin omfattning mindre än två årsveckotimmar) och som hänför sig till ett gemensamt ämne,
  - inom påbyggnadsundervisning eller i en särskild examen efter att avgångsbetyg givits.
- Eleven ska ges möjlighet att utan att delta i undervisning höja ett underkänt vitsord i ett läroämne, eftersom eleven annars inte kan få ett avgångsbetyg.



# **Kompensationens principen och mål som är olika till sin omfattning**



# Kompensationsprincipen och mål som är olika till sin omfattning

- Kompensationsprincipen beskrivs i texten före tabellen med bedömningskriterierna: Om eleven uppnår en bättre kunskapsnivå i något mål kan det **kompensera** en underkänd eller svagare prestation i något annat mål.
- Alla mål för undervisningen är lika viktiga men de skiljer sig från varandra till sin omfattning. En del mål riktar sig till processer och färdigheter, med andra är tydligt förknippade med ett specifikt innehåll.

**Målen** fördelas mellan årskurserna. Texten ska överföras som sådan.

Målen för undervisningen har fördelats mellan årskurserna i den lokala läroplanen: en del mål behandlas i alla årskurser, medan en del kanske bara ingår i en årskurs, beroende på läroämnet.



**Exempel på bildandet  
av vitsord**

# Bedömningen av valfria ämnen

- Valfria ämnen kan vara
  - fördjupande valfria ämnen
  - tillämpade valfria ämnen.
- De valfria ämnen som bildar en enhetlig lärokurs som omfattar minst **två årsveckotimmar** ska bedömas med **siffror**.
- Lärokurser i valfria ämnen som omfattar **mindre än två årsveckotimmar** och helheter bestående av sådana lärokurser ska bedömas med **verbalt omdöme**.
  - För valfria ämnen som ska bedömas verbalt antecknas ”**godkänd**”.
  - Det kunnande som visats i ett valfritt ämne som hör till ett gemensamt läroämne och som ska bedömas med ett verbalt omdöme, kan höja slutvitsordet i läroämnet i fråga.
    - Principen för att höja vitsordet ska skrivas ner i den lokala läroplanen.

# Valfria ämnen i avgångsbetyget

- För valfria ämnen som bedöms med vitsord ska man på betyget anteckna läroämnets namn, antalet årsveckotimmar och vitsordet.
- Valfria ämnen som bedöms verbalt förses med anteckningen "godkänd".
- Alla sådana valfria ämnen som hänför sig till ett gemensamt läroämne (fördjupade valfria ämnen) ska antecknas på avgångsbetyget direkt under läroämnet i fråga.
- Valfria ämnen (fördjupade valfria ämnen) som inte hänför sig till ett gemensamt läroämne ska antecknas på betyget under rubriken "tillämpade valfria ämnen".
- Om en elev byter från ett valfritt ämne till ett annat, ska man på avgångsbetyget anteckna ett siffervitsord eller "deltagit" för det ämne som blivit på hälft, och "godkänd" eller ett siffervitsord för det nya ämnet, beroende på antalet årsveckotimmar.

## AVGÅNGSBETYG FRÅN DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN

Utbildningsanordnare och skolans namn  
 Elevens hela namn och personbeteckning  
 Datum då betyget utfärdas

Elevens studieprogram	Omfattning	Bedömning
Modersmål och litteratur		
Svenska och litteratur	x åvt	9 berömliga
Det andra inhemska språket		
Finska (A1-lärokurs, modersmålsinriktad finska)	x åvt	8 goda
Främmande språk		
Engelska (A2-lärokurs)	x åvt	10 utmärkta
Franska (B2-lärokurs)	4 åvt	8 goda
Matematik	x åvt	9 berömliga
Geografi	x åvt	5 hjälpliga
Biologi	x åvt	6 försvarliga*
Fysik	x åvt	6 försvarliga
Kemi	x åvt	7 nöjaktiga
Hälsokunskap	x åvt	9 berömliga
Religion/Livsåskådningskunskap	x åvt	8 goda
Historia	x åvt	7 nöjaktiga
Samhällslära	x åvt	8 goda
Musik	x åvt	10 utmärkta
Kurs i orkestermusik	1 åvt	godkänd
Bildkonst	x åvt	9 berömliga
Fördjupad valfri kurs i bildkonst	2 åvt	8 goda
Slöjd	x åvt	7 nöjaktiga
Gymnastik	x åvt	10 utmärkta
Huslig ekonomi	x åvt	9 berömliga
Tillämpade valfria ämnen		
Informations- och kommunikationsteknologi	1 åvt	godkänd
Hållbar utveckling	1 åvt	godkänd
Drama	1 åvt	deltagit

Elevhandledning och praktik arbetslivsorientering har ingått i elevens studieprogram.

### Tilläggsuppgifter:

Eleven har studerat läroämnena markerade med asterisk (\*) enligt individualiserade mål.  
 Eleven har studerat A-svenska som språkbadspråk i undervisning på två språk. / Eleven har studerat A-  
 engelska som målspråk i undervisning på två språk.

### Skolans undervisningsspråk

Bedömningsskalan enligt 10 § i förordningen om grundläggande utbildning: 5 hjälpliga, 6 försvarliga, 7  
 nöjaktiga, 8 goda, 9 berömliga, 10 utmärkta

Betyget är utfärdat enligt grunderna för läroplanen som Utbildningsstyrelsen fastställt 10.2.2020.

Den grundläggande utbildningens lärokurs placeras på nivå två i den nationella referensramen för examina  
 och övriga samlade kompetenser och i den europeiska referensramen för examina.

Rektors underskrift

Minimiantalet årsveckotimmar konst- och  
 färdighetsämnena och timmar valfria konst- och  
 färdighetsämnena.

Valfria ämnen (9 åvt i åk 1–9) som  
 hänför sig till och fördjupar det  
 gemensamma läroämnet.

Valfritt ämne mindre än  
 2 åvt som inte slutförts.



OPETUSHALLITUS  
UTBILDNINGSTYRELSEN

**Tack!**

